ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΩΝ ΑΠΟ ΑΛΩΣΕΩΣ ΧΡΟΝΩΝ - ΤΕΥΧΟΣ Θ'.

ΠΑΥΛΑΚΙΣ ΚΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΟ

ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ Γ. ΖΕΡΛΕΝΤΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
331
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΒΡΑΧ
ΕΦΟΡ. ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ι. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 42 ΣΤΑΔΙΟΥ 42
1923

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΩΝ ΑΠΟ ΑΛΩΣΕΩΣ ΧΡΟΝΩΝ - ΤΕΥΧΟΣ Θ'.

ΠΑΥΛΑΚΙΣ ΚΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΟ

ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ Γ. ΖΕΡΛΕΝΤΟΥ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ι. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 42 ΣΤΑΔΙΟΥ 42
1923

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΛΙΘΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Ν. ΦΡΕΡΗ - ΣΥΡΟΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΠΕΡΙΚΛΗΣ Γ. ΖΕΡΛΕΝΤΗΣ

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ὑπὸ τοῦ καταστήματος Βασιλείου ἐκδιδομένης «Ἱστορικῆς Βιβλιοθήκης τῶν ἀπὸ ἁλώσεως χρόνων», ἐν ᾗ δημοσιεύονται ἔργα τοῦ ἐρευνητοῦ τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας, τοῦ Χίου Περικλέους Ζερλέντου, ἐθεώρησα καθῆκόν μου νὰ προτάξω ὀλίγας βιογραφικὰς σημειώσεις.

Ὁ Περικλῆς Ζερλέντης ἐγεννήθη εἰς τὴν Ἑρμούπολιν τὴν 26ην αὐγούστου τοῦ 1852 ἐκ γονέων Χίων, τοῦ Γεωργίου Ζερλέντου καὶ τῆς Ἀργυρῶς Μαξίμου γεννηθέντων ἐν Χίῳ ἀμφοτέρων· αἱ οἰκογένειαι Ζερλέντου καὶ Μαξίμου ἦσαν ἐκ τῶν παλαιοτέρων καὶ ἀριστοκρατικωτέρων τῆς Χίου.

Ἀφοῦ ἐδιδάχθη ὁ Περικλῆς Ζερλέντης τὰ πρῶτα γράμματα ἐν Σύρῳ, μετέβη τὸ 1867 εἰς Μασσαλίαν, ἔνθα διήκουσε μαθήματα ἓν ἔτος εἰς τὸ ἐκεῖ αὐτοκρατορικὸν λύκειον, τὸ δὲ 1870 ἐστάλη εἰς Λονδῖνον εἰς τὸν ἐμπορικὸν οἶκον τῶν θείων του Μαξίμων, τὸν ὁποῖον ἔπειτα καὶ διηύθυνεν.

Ἐνῷ ὁ Ζερλέντης ἠσχολεῖτο εἰς τὸ ἐμπόριον, ἤρχισεν ἐν Λονδίνῳ τὰς ἱστορικάς του μελέτας εἰς τὸ Βρεττανικὸν μουσεῖον, ὅπως ἄλλοτε ὁ Κοραῆς ἐν Ὁλλανδίᾳ παρὰ τὰς ἐμπορικάς του ἐργασίας ἤρχισε νὰ καλλιεργῇ καὶ τὰ γράμματα· τὸ εὐεργετικὸν περιβάλλον ἐν Εὐρώπῃ, τὸ διαφέρον τῶν ξένων διὰ τὰ ἑλληνικὰ γράμματα καὶ διὰ τὴν ἑλληνικὴν ἱστορίαν, ἡ ἑλληνικὴ φιλοπατρία ἐπέδρασαν κατὰ τρόπον παραπλήσιον ἐπὶ τοὺς δύο Χίους λογίους, τὸν Κοραῆ καὶ τὸν Ζερλέντην.

Μετὰ τὴν διάλυσιν τοῦ καταστήματος Μαξίμου ἐπανῆλθεν ὁ Ζερλέντης εἰς Σῦρον, ὑπηρέτησε τὴν στρατιωτικήν του θητείαν τὸ 1878 καὶ ἔπειτα ἀποχωρισθεὶς τελείως τοῦ κερδῴου καὶ ἐμπολαίου Ἑρμοῦ ἀφιερώθη εἰς τὴν λατρείαν τοῦ λογίου Ἑρμοῦ καὶ τῶν Μουσῶν.

Ἤδη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1870 ἤρχισε νὰ δημοσιεύῃ κατὰ πρῶτον λαογραφικά [1], τὸ 1877 ἐδημοσίευσε τὴν πρώτην ἱστορικήν του

1. Νεοελληνικὰ ἀνάλεκτα περιοδικῶς ἐκδιδόμενα ὑπὸ τοῦ φιλολογικοῦ συλλόγου Παρνασσοῦ, (ἐν Ἀθήναις, 1870, εἰς 8ον), τόμ. Α΄, σελ. 93—94, 111—114, 121—122, 188—189, 194—209).—Ἐφημερὶς τῶν φιλομαθῶν, (ἐν Ἀθήναις, 1871, εἰς φύλλ.), ἔτει ΙΘ΄, σελ. 2382—2383).—Ἀνέκδοτα δημοτικὰ ᾄσματα, ἐν Παρνασσοῦ, (ἐν Ἀθήναις, 1877, εἰς 8ον), τόμ. Α΄, σελ. 390—395).—Κερκυραϊκὸν δημοτικὸν ᾆσμα, ἐν Byzantinische Zeitschrift, (Leipzig. 1091, in 8°), Bd. XI, S. 132—134).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

μελέτην περὶ τοῦ διδασκάλου Ἀζαρία Τζιγάλα, ἀπὸ δὲ τοῦ 1885 μέχρι σήμερον ἤτοι ἐπὶ τεσσαρακονταετίαν περίπου εἰργάσθη συνεχῶς μὲ καταπληκτικὴν γονιμότητα καὶ ἐξέδωκε περὶ τὰς ἑκατὸν ἱστορικὰς πραγματείας, ὅλας πρωτοτύπους ἀναφερομένας εἰς ἀγνώστους εἰδήσεις ἢ εἰς ἔλεγχον ἐσφαλμένων γνωμῶν. Πρὸ πάντων ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία τῶν χρόνων τῆς Τουρκοκρατίας, διεφωτίσθη ὑπὸ τοῦ Ζερλέντου, ταύτην δὲ οὐδεὶς ἄλλος λόγιος οὔτε Ἕλλην οὔτε ξένος γνωρίζει σήμερον καλύτερον.

Τίποτε δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐλαττώσῃ τὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ τὴν δημιουργικότητα τοῦ ἐρευνητοῦ, οὔτε τοῦ κράτους, οὔτε τοῦ περιβάλλοντος ἡ ἀδιαφορία, ἡ ὁποία συνήθως παρ' ἡμῖν μαραίνει τῶν πολλῶν τὸν ζῆλον καὶ καθιστᾷ ἀδρανεῖς πολλάκις καὶ τοῦ πανεπιστημίου καθηγητάς! Ὁ Ζερλέντης ἤντλησεν ἐξ ἑαυτοῦ καὶ μόνου τὸν ἐνθουσιασμὸν τὸν ἱερὸν καὶ τὴν ἐπιμονὴν πρὸς ἐπιστημονικὴν μεγαλουργίαν. Διακρίνει δηλαδὴ τὸν Ζερλέντην ἡ χαρακτηριστικὴ ἰδιότης τῶν ἰσχυρῶν ἀνδρῶν, οἵτινες περιφρονοῦντες τὴν ἀδιαφορίαν καὶ τὴν ἀμάθειαν τοῦ περιβάλλοντος, δὲν ἀπογοητεύονται ποτέ, ἀλλ' εὑρίσκουσι μόνον εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν δημιουργίαν τὴν ἠθικήν, τὴν ἐσωτερικὴν ἱκανοποίησιν, ἥτις μόνη εἶναι δι' αὐτοὺς ἀπαραίτητος.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Τοιοῦτος ὢν ὁ Ζερλέντης δὲν ἐζήτησε θέσεις, οὔτε ἀμοιβὰς καὶ διακρίσεις ἀπὸ τὸ κράτος, ἀλλ' ἐδαπάνησε τὴν οἰκογενειακήν του περιουσίαν διὰ τὴν ἔρευναν τῆς πατρίου ἱστορίας· ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Ζερλέντου ἔδρασεν ὁ Ἕλλην ἥρως, ὅπως ὤφειλε κυρίως τὸ κράτος ἢ τὸ πανεπιστήμιον νὰ ἐργασθῇ ὑπὲρ τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας. Γνώστης πολλῶν εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν, περιηγήθη ἰδίαις δαπάναις ἐκ Σύρου, ὅπου πάντοτε διέμεινε, τὴν Τουρκίαν, τὴν Ἰταλίαν, τὴν Γερμανίαν, τὴν Γαλλίαν, τὴν Ἀγγλίαν, τὴν Ὁλλανδίαν πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν βιβλιοθηκῶν καὶ τῶν ἀρχείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἀπεκόμιζε πάντοτε τὰ ἀντίγραφα καὶ τὸ ὑλικὸν πρὸς ἐπεξεργασίαν τῶν μελετῶν του· κατήρτισε πολύτιμον βιβλιοθήκην ὅλων τῶν ἀναγκαίων, καὶ τῶν σπανιωτάτων ἀκόμη βιβλίων τῶν χρησίμων εἰς τὰς ἐρεύνας του καὶ οὕτω ἠδύνατο νὰ ἐργάζηται παραμένων πάντοτε εἰς τὴν ἀγαπητήν του Σῦρον, τὴν δευτέραν τρόπον τινὰ Χίον του. Πολλάκις ἐταξείδευσεν εἰς Ἀθήνας ἢ καὶ εἰς τὴν Ἰταλίαν διὰ νὰ ἴδῃ βιβλίον τι χρήσιμον εἰς τὴν μελέτην του, τὸ ὁποῖον δὲν εἶχεν ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ του βιβλιοθήκῃ· κατὰ μίαν τοιαύτην ἐπίσκεψιν εἰς Ἀθήνας

ἀπεκλείσθη μετὰ τὸν νοέμβριον τοῦ 1917, ἐπὶ ἓξ μῆνας, ἐταλαιπωρήθη οἰκονομικῶς μέχρι κλονισμοῦ τῆς ὑγείας του καὶ ἠναγκάσθη τέλος διὰ λέμβου νὰ διασπάσῃ τὸν ἀποκλεισμὸν τῶν συμμάχων καὶ διὰ Ραφίνας—Πεταλιῶν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Σῦρον!

Ἔκτακτον καὶ ἰδιαιτέραν ἐμπειρίαν ἀπέκτησεν ὁ Ζερλέντης εἰς τὴν ἐξιχνίασιν ἀνεκδότων κειμένων καὶ διὰ τοῦτο αἱ μελέται του στηρίζονται πάντοτε ἐπὶ τοιούτων, παρέχουσι πάντοτε νέας εἰδήσεις καὶ εἶναι πάντοτε τελείως πρωτότυποι. Τὴν ἀναμάσσησιν ἢ ἐπανάληψιν ἐγνωσμένων πραγμάτων ἀπέφυγε μετ' ἐπιμονῆς ὁ Ζερλέντης καὶ δὲν ἐκαλλιέργησε διὰ τοῦτο οὔτε τὴν ἐκλαΐκευσιν τῶν μελετῶν του. Δὲν ἐπιχειρῶ ἐνταῦθα εἰδικὴν ἀνάλυσιν τοῦ ἔργου, διότι αὕτη θὰ ἐξετείνετο εἰς μέγα μῆκος καὶ θὰ ἀπῄτει χῶρον, τὸν ὁποῖον δὲν διαθέτω. Παραπέμπω τοὺς ἀναγνώστας εἰς τὸν ἐν τέλει δημοσιευόμενον μακρὸν κατάλογον, ὁ ὁποῖος εὐκολύνει τὴν ἀναγνώρισιν καὶ ἐκτίμησιν τοῦ μεγάλου ἐπιστημονικοῦ ἔργου τοῦ Ζερλέντου.

Πλὴν τῶν δημοσιευθέντων ὑπάρχει ἀκόμη τεράστιος ἐργασία ἑτοίμη ἀδημοσίευτος· ἐὰν ὑπῆρχε παρ' ἡμῖν ἀκαδημία καὶ ἐνίσχυε τὴν ἐπιστήμην, θὰ ἐφρόντιζε καὶ περὶ ἐκδόσεως τῶν ὑπολειπομένων τοὐλάχιστον ἀνεκδότων ἔργων τοῦ Ζερλέντου καὶ περὶ ἀπονομῆς φόρου τιμῆς δι' ἑορτασμοῦ τινος καὶ ἐκδόσεως ἀναμνηστικοῦ τεύχους ἐπὶ τῇ ἑβδομηκοστῇ ἐπετείῳ ἑνὸς ἥρωος τῆς ἑλληνικῆς ἐπιστήμης, ἡ ὁποία δὰ δὲν ἔχει καὶ τόσους πολλούς! Τώρα δυστυχῶς ὑπάρχει ὁ κίνδυνος νὰ χαθῇ τόση ἐργασία διαφωτιστικὴ τῆς δράσεως καὶ τῶν βασάνων τῶν πατέρων μας.

Τὸ ἐπ' ἐμοὶ ἐθεώρησα καθῆκόν μου ὡς Χῖος πρὸ πάντων νὰ προτάξω τοῦ ἐν τέλει δημοσιευομένου καταλόγου τὰς ὀλίγας αὐτὰς λέξεις ἐπὶ τοῦ παρόντος καὶ νὰ εὐχηθῶ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τοὺς νεωτέρους ἐρευνητὰς καὶ ἐπιστήμονας τῆς Ἑλλάδος ὁ ἡρωϊσμὸς τοῦ Ζερλέντου ὡς παράδειγμα μιμήσεως ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ἑλληνικῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς πατρίδος [1].

Ἐξ Ἀθηνῶν κατ' Ἰούνιον τοῦ 1923.

Κ. ΑΜΑΝΤΟΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐνωρίτατα τὸ ἐν Βερολίνῳ ἀρχαιολογικὸν ἰνστιτοῦτον κατενόησε τὴν περὶ τὰ ἀρχαιολογικὰ ἐπίδοσιν τοῦ Ζερλέντου, ὅς ἐδημοσίευσεν ἐν τῷ περιοδικῷ τῆς ἐν Ἀθήναις γερμανικῆς ἀρχαιολογικῆς σχολῆς ἐπιγραφὰς ἐκ Νάξου καὶ Ρόδου, δι' ὃ κατέταξεν αὐτὸν ἐν τοῖς ἑταίροις αὐτοῦ. (Ἐπιγραφαὶ ἐκ Νάξου ἐν Mittheilungen des deutſchen archäologischen Institutes in Athen. (Athen, 1883, in 8°),

Ὁ ἐλλόγιμος ἀρχιμανδρίτης Χρυσόστομος Παπαδόπουλος, καθηγητὴς τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ, εἴ πέρ τις καὶ ἄλλος γνώστης τῆς ἀπὸ ἁλώσεως ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, ὁ νῦν μητροπολίτης Ἀθηνῶν, ἀγγέλλων τὴν ἔκδοσιν τοῦ πρώτου τεύχους τῶν «Ἱστορικῶν ἐρευνῶν περὶ τὰς ἐκκλησίας τῶν νήσων» σημειοῦται ὅτι «τὸ προκείμενον ἔργον τοῦ Ζερλέντου ἔχει μεγάλην ἐπιστημονικὴν ἀξίαν οὐχὶ μόνον διότι τὸ πρῶτον παρ' ἡμῖν γίνονται εἰδικαὶ ἔρευναι περὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας τῶν νήσων, ἀλλὰ καὶ ταύτας ἀνέλαβεν ἀνὴρ εἰδικώτατος, ἄοκνος ἐρευνητὴς τῶν βιβλιοθηκῶν καὶ ἀρχείων καὶ ἀκριβέστατος ἐν πᾶσιν»· «ἡ παράθεσις ἰδίως τῶν ἀνεκδότων κειμένων καὶ ἐγγράφων προσδίδει εἰς αὐτὸ ἐξαιρετικὴν σπουδαιότητα. Διὰ τοιούτων συγγραμμάτων δύναται νὰ συλλεγῇ ἐπιμελῶς τὸ ἐν τοῖς ἀρχαίοις ἀποκείμενον πλουσιώτατον ἀνέκδοτον ἱστορικὸν ὑλικὸν καὶ ἐπ' αὐτῶν νὰ στηριχθῇ ἡ ἀνερεύνητος ἔτι καὶ ἄγνωστος ἱστορία τῆς ἡμετέρας ἐκκλησίας [1]» (Σ. Ε.).

Παυλάκις Κριτόπουλος.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἐν τοῖς ἀπὸ ἁλώσεως δοκίμοις ἀρχοντικοῖς οἴκοις ἐν Κωνσταντινουπόλει καταλέγεται καὶ ὁ οἶκος τῶν Κριτοπούλων. Ἐπὶ Ἱερεμίου πατριάρχου ἡ Κριτοπουλίνα ἀφιέρωσεν εἰς τὴν μεγάλην τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίαν «διάφορα σκεύη καὶ κτήματα εἰς μνημόσυνον αὐτῆς τε καὶ τῶν γονέων αὐτῆς» [2]. Ἐν τῇ ἔτει 1548, μηνὶ νοεμβρίῳ, καθαιρέσει τοῦ πατριάρχου Διονυσίου τοῦ ἀπὸ Νικομηδείας φέρεται συνυπογεγραμμένος

Bd. VIII, S. 384—385). Ἐπιγραφαὶ ἐκ Ῥόδου, ἐν Mittheil. d. deut. arch. Inst. in Athen, (Athen, 1884, in 8°), Bd. IX, S. 385—386, (Athen, 1888, in 8°), Bd. X. S. 70—76). Ἐπιγραφαί, ἐν Mittheil. des deut. arch. In Athen, (Athen, 1889, in 8°). Bd. XIV, S. 213)· καὶ ἐν ἄλλοις τόμοις· (Σ. Ε.)

1. Ἐκκλησιαστικὸς φάρος, (ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, 1915, εἰς 8ον), τόμ. ΙΔ', σ. 366—367.

2. Ἀθαν. Παπαδοπούλου — Κεραμέως Κατάλογος τῶν ἐν τῷ ἑλληνικῷ φιλολογικῷ συλλόγῳ χειρογράφων βιβλίων, ἐν Παραρτήματος τοῦ κ'-κδ' τόμου τοῦ περιοδικοῦ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑλληνικοῦ φιλολογικοῦ συλλόγου, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1892, εἰς 4ον), σελ. 97.— Μανουὴλ Ι. Γεδεὼν Χρονικὰ τοῦ πατριαρχικοῦ οἴκου καὶ τοῦ ναοῦ, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, ͵αωπδ', εἰς 8ον), σελ. 143.— Περίληψις πατριαρχικῶν ἐγγράφων (τῆς Νομικῆς συναγωγῆς Δοσιθέου τοῦ Ἱεροσολύμων), ἐν Κ. Ν. Σάθα Μεσαιωνικῆς βιβλιοθήκης, (ἐν Βενετίᾳ, 1872, εἰς 8ον), τόμ. Γ', σελ. 548.

ἐν τοῖς δοκίμοις καὶ ὁ Πασχάλις Κριτόπουλος [1]· ἔτει 1584, μηνὶ ἀπριλίῳ, «ἀφιέρωσεν ὁ ἐν ἄρχουσιν εὐγενέστατος κὺρ Γεώργιος ὁ Κριτόπουλος τῷ σεβασμίῳ ναῷ τῆς Παμμακαρίστου κανδύλαν μίαν ἀργυρᾶν δραμίων τετρακοσίων, ἤγουν υ΄, εἰς μνημόσυνον αὐτοῦ τε καὶ τῶν γονέων αὐτοῦ καὶ συγγενῶν» [2]· καὶ ἔτει 1651 ἔξαρχοι πατριαρχικοὶ ἦσαν ὁ Ἀρδαμερίου Θεοφάνης καὶ ὁ κυρίτσης Κριτόπουλος ὁ ἐξάδελφος τοῦ ἐνδοξοτάτου ἄρχοντος κυρίτση Παυλάκι [3].

Ἀλλ᾽ ὁ ἐπισημότερος ἐκ τοῦ οἴκου τῶν Κριτοπούλων ἐγένετο ὁ Παυλάκις, οὗτος ἀνεμίχθη εἰς τὴν ἀνάρρητιν εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον Ἰωαννικίου τοῦ ἀπὸ Ἡρακλείας καὶ ἐδαπάνησε πρὸς τοῦτο· Ὁ πατριάρχης Ἰωαννίκιος προέστη τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου, τὸ πρῶτον ἔτεσι 1646—1648· κατὰ τὴν πρώτην δὲ αὐτοῦ πατριαρχίαν ἀνεμίχθη ὁ Παυλάκις, ἤτοι ἐξεβιάσθη παρὰ τῶν κρατούντων νὰ ἀποτίσῃ τὸ διὰ τὴν ἀνάρρησιν εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον τοῦ Ἰωαννικίου τίμημα εἰς τὸν σουλτάνον, ἦν δὲ κατ᾽ ἐκείνους τοὺς χρόνους τὸ αποτιόμενον τίμημα εἴκοσι χιλιάδες τάλληρα· τοῦτο ὑπεμφαίνεται ἐκ τῶν διηγηθησομένων καὶ τῶν ὅσων σημειοῦται ὁ Κορνήλιος Μάγνης εἰς τὴν ἀνάρρησιν ἑκάστου νέου πατριάρχου. Οἱ Ὀσμανίδαι σημειοῦται οὗτος, ἐπιθυμοῦντες ἀεί ποτε νὰ ὠφεληθῶσιν ἐκ τῆς ἑκάστοτε νέας ἐκλογῆς πατριάρχου, συλλαμβάνουσιν ἕνα ἐκ τῶν δώδεκα ὑπολογιζομένων πλουσίων ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλλήνων, ὃν φυλακίζουσιν εἰς τὸ βάθος πύργου, ἵνα δὲ ἐλευθερωθῇ ὀφείλει νὰ ἀποτίσῃ τὸ εἰς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

---

1. Emile Legrand Notice biographiques sur Jean et Théodose Zygomalas, (Paris, 1889, in 4°), p. 88-90.— Β. Μυστακίδου Περὶ τῶν πατριαρχῶν Διονυσίου β΄ καὶ Μητροφάνους γ΄ καὶ τῆς καθαιρέσεως αὐτῶν κατὰ νέα ἀνέκδοτα ἔγγραφα, ἐν Ἐκκλησιαστικῆς ἀληθείας, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1890, εἰς φύλλ.), ἔτει Δ΄, σελ. 187—188.

2. Ἀθαν. Παπαδοπούλου — Κεραμέως Συμβολαὶ εἰς τὴν χρονολογίαν καὶ ἱστορίαν τῶν μεταγενεστέρων πατριαρχῶν, ἐν Ἐκκλησιαστικῆς ἀληθείας, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1883—1884, εἰς φύλλ.), ἔτει Δ΄, σελ. 385, — τοῦ αὐτοῦ Κατάλογος τῶν ἐν τῳ ἑλληνικῷ φιλολογικῷ συλλόγῳ χειρογράφων βιβλίων, ἐν Παραρτήματος τοῦ κ΄—κδ΄ τόμου τοῦ περιοδικοῦ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑλληνικοῦ φιλολογικοῦ συλλόγου, σελ. 95.

3. Μ. Ι. Γεδεὼν Προικόννησος ἐκκλησιαστικὴ παροικία, ναοὶ καὶ μοναί, μητροπολῖται καὶ ἐπίσκοποι, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1895, εἰς 8ον), σελ. 171—172.

τὴν ἀνάρρησιν τοῦ νέου πατριάρχου εἰς τὸν σουλτάνον ὁριζόμενον τίμημα [1]· ὃ ἐγένετο χρέος τοῦ πατριαρχείου ἀποδιδόμενον εἰς τὸν ἀποτίσαντα· τοιοῦτόν τι ἔπαθε καὶ ὁ Παυλάκις εἰς τὴν ἀνάρρησιν εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον Ἰωαννικίου τοῦ ἀπὸ Ἡρακλείας.

Ἐκ γράμματος τοῦ πατριάρχου Παρθενίου τοῦ ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως, τὸ δεύτερον πατριαρχοῦντος, τοῦ ἔτους 1649 μηνὸς μαΐου τριακοστῇ πρώτῃ, μανθάνομεν ὅτι ἡ μεγάλη τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησία ἐταράττετο ὑπὸ ποικίλων περισπασμῶν, καὶ ἰδίᾳ «τρεῖς διαφοραὶ νὰ τὴν συγχίζουν ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ καὶ νὰ ἀκολουθῇ ζημία τε καὶ ὄλεθρος ἐπ᾽ αὐτὴν κατὰ τὸ ἐν ἡμῖν χρέος»· τούτου ἕνεκα ὁ πατριάρχης Παρθένιος καὶ οἱ εὑρισκόμενοι ἐν τῇ μεγαλουπόλει καὶ τῷ Γαλατᾷ ἄρχοντες καὶ κληρικοὶ καὶ λοιποὶ πρωτεύοντες πασῶν τῶν ἐνοριῶν «ἠθελήσαμεν νὰ λύσωμεν τὰς αὐτὰς τρεῖς διαφορὰς καὶ νὰ εἰρηνεύσωμεν οὐ μόνον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ καὶ τὸν ποιμένοντα αὐτὴν ἀποστολικῶς τε καὶ κανονικῶς καὶ ἰθύνοντα τῇ τοῦ Χριστοῦ χάριτι παναγιώτατον ἡμῶν αὐθέντην καὶ δεσπότην τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην κύριον κὺρ Παρθένιον», ἦσαν δὲ ἰδίᾳ αἱ ταράττουσαι τὴν μεγάλην τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίαν τρεῖς διαφοραὶ αἵδε· «ἡ ζήτησις τῶν ἄσπρων τοῦ τιμιωτάτου καὶ εὐγενεστάτου ἄρχοντος κυρίτση Παυλάκη, ἅπερ λέγει δαπανῆσαι ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ τῷ καιρῷ τῆς πατριαρχείας τοῦ κὺρ Ἰωαννικίου, ἡ δευτέρα ἡ ἡ ἀνάπαυσις τοῦ αὐτοῦ κὺρ Ἰωαννικίου, καὶ ἡ τρίτη ἡ ὁπωσδήποτε γεγονυῖα παιδεία τῶν ἀρχιερέων καὶ κληρικῶν καὶ ἄλλων»· τούτου ἕνεκα οἱ πρὸς ἐπίλυσιν τῶν διαφορῶν ταχθέντες ἔλαβον γράμματα ἀδείας παρὰ τοῦ πατριάρχου Παρθενίου, τοῦ εὐγενεστάτου ἄρχοντος κυρίτση Παυλάκι, τῶν ἐν Κωνστανοινουπόλει καὶ ἐν Γαλατᾷ ἀρχόντων καὶ τῶν πρωτευόντων πασῶν τῶν ἐνοριῶν, καὶ τέταρτον καὶ τελευ-

1. Quanto di più curioso, e vago hà potuto raccorre Cornelio Magni nel secondo biennio da esso consumato in viaggi e dimore per la Turchia. (Parma, 1692, in 12°), parte II, p. 73—75.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ταῖον τῶν πανιερωτάτων μητροπολιτῶν. Τὰ μετὰ ταῦτα τυγχάνουσιν ἄγνωστα. Περὶ τῶν εἰρημένων τριῶν αὐτῶν διαφορῶν εἶναι τὸ δημοσιευόμενον γράμμα τοῦ πατριάρχου Παρθενίου ἐκ τῆς Δοσιθέου τοῦ Ἱεροσολύμων Νομικῆς συναγωγῆς μεταγραφέν.

Ὁ Παυλάκις ἦν οὐχὶ τῶν κατ' ἐπάγγελμα διπλωματικῶν μεσιτῶν, οἷς παρὰ τῇ Ὀσμανιδῶν αὐλῇ ἐχρῶντο οἱ πρέσβεις τῶν ἐν Εὐρώπῃ ἐθνῶν καὶ οἱ τιμαριῶται Ὀσμανῖδαι, ἐξ οὗ συνήθως πολλὰ ἐκέρδιζον· ὁ Παυλάκις ἰδίως ἀνεμίγνυτο εἰς τὰ τῶν Πολωνῶν, Βλάχων καὶ Μολδαυῶν. Ἐν τῇ περιηγήσει τοῦ πατριάρχου Ἀντιοχείας Μακαρίου συγγραφείσῃ ἀραβιστὶ ὑπὸ τοῦ ἀρχιδιακόνου αὐτοῦ Παύλου τοῦ ἐκ Χαλεπίου, μεταφρασθείσῃ δὲ ἀγγλιστὶ ὑπὸ F. G. Belfour σημειοῦται περὶ τοῦ Παυλάκι τάδε. «Διεπεραιώθημεν εἰς Χάσκοϊ, μηνὶ νοεμβρίῳ τοῦ ἔτους 1652, οἰκούμενον ὑπὸ Ἑβραίων καὶ χριστιανῶν καὶ ἐπισκέφθημεν τὸν ναὸν τῆς ἁγίας Παρασκευῆς, εὕρομεν τὸν πατριάρχην Ἰωαννίκιον τὸν ἀπὸ Ἡρακλείας, τὸ δεύτερον πατριαρχοῦντα, προσευχόμενον ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Παυλάκι καπικαάγια τοῦ ἡγεμόνος τῆς Μολδαυίας Βασιλείου, ὃν ὡς προδότην, ἀπέστειλεν ὁ ἡγεμὼν καὶ ἐφόνευσαν. Ὡδήγησαν ἡμᾶς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ᾠκοδομημένον ἐπὶ τῶν ὑδάτων ἐπὶ ξυλίνων πασσάλων κατὰ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει οἰκοδομίαν, περιλαμβάνει μέγαν ἀριθμὸν δωματίων καὶ διαμερισμάτων καὶ ἐκ μαρμάρου λουτῆρα, οἱ κῆποι εἶναι ἀξιοθέατοι καὶ οἱ αὔλακες ἐπικεχρησμένοι, ὑπάρχει ἐν αὐτοῖς ναός, πάντα ταῦτα βλέπουσιν εἰς τὴν θάλασσαν [1]. Ἐκ τούτων γίγνεται δῆλον ὅτι ὁ Παυλάκις ἦν ἀνὴρ πλουσιώτατος.

Τὸν ἔτει 1651 βίαιον διὰ στραγγαλισμοῦ θάνατον τοῦ πατριάρχου Παρθενίου τοῦ ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως Μελέτιος ὁ Ἀθηνῶν καὶ Ἀθανάσιος Κομνηνὸς Ὑψηλάντης ἀποδίδου-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

---

1. The travels of Macarius patriarch of Antioch, written by his attendat archdeacon Paul of Aleppo in Arabic, translated by F. C. Belfour, (London 1836, in 8°). tom. I, p. 25-26.

σιν εἰς τὸν Παυλάκιν, ὃν ψευδῶς μετ' ἄλλων διέβαλλε πρὸς τοὺς κρατοῦντας [1]. Δοσίθεος ὁ Ἱεροσολύμων τὰ τοῦ βιαίου θανάτου τοῦ Παρθενίου διηγεῖται ὡς ἑξῆς «τοῖς ἡγεμόσι τῆς Βλαχοβογδανίας ἐπεβούλευσε ταπεινῶσαι ζητῶν»· καὶ ἐπιπροστίθεται ὅτι ὁ πατριάρχης Παρθένιος διώκων ἐπὶ χρηματισμῷ Παΐσιον τὸν Ἱεροσολύμων πατριάρχην «προσέθηκεν ἐπιβουλεύειν παρὰ τῇ βασιλικῇ Πόρτᾳ Βασιλείῳ (Λουπούλῳ) τῷ Μπογδανίας ἡγεμόνι καὶ Ματαίῃ (Βασαράβᾳ) τῷ Βλαχίας ἡγεμόνι· οἴμοι τί τὸ μετὰ ταῦτα; ἐσυγχώρησεν ὁ Παΐσιος τοὺς αὐθέντας καὶ ἔστειλαν καὶ ἐξοδίασαν καὶ ἔπνιξαν τὸν Παρθένιον» [2].

Περὶ τοῦ βιαίου θανάτου τοῦ πατριάρχου Παρθενίου ὁ Σίμων Ρενίγερος ἀντιπρεσβευτὴς τοῦ αὐτοκράτορος τῶν Γερμανῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει γράφει αὐτῷ, ἔτει 1651 μηνὸς μαΐου ἑβδόμῃ καὶ εἰκοστῇ, τάδε· «χθὲς συνέλαβον τὸν πατριάρχην καὶ δέσαντες ἐπεβίβασαν ἐπὶ πλοίου καὶ ἀπήγαγον· ποῦ ἢ τί ποιήσουσιν αὐτὸν διηγήσομαι προσεχῶς. Πολλάκις διενοήθησαν ἵνα πράξωσι τοῦτο, ἀλλ' ηὐνήθη νὰ διαφύγῃ· νῦν ὅμως οἱ φονεῖς ἐνδυθέντες ἑλληνικὰ ἐνδύματα ἔφερον κυανῆν ταινίαν [3]. Πιθανῶς ἐνέχονται εἰς τοῦτο οἱ ἡγεμόνες Βλάχων

1. Ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία Μελετίου μητροπολίτου Ἀθηνῶν, (ἐν Βιέννῃ 1784, εἰς 4ον), τόμ. Γ', σελ. 449.— Ἀθανασίου Κομνηνοῦ Ὑψηλάντου Ἐκκλησιαστικῶν καὶ πολιτικῶν. Τὰ μετὰ τὴν ἅλωσιν, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1870, εἰς 4ον), σελ. 152.— Τὰ λείποντα τῇ ἐκδόσει τῶν μετὰ τὴν ἅλωσιν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ πολιτικῶν Ἀθανασίου Κομνηνοῦ Ὑψηλάντου, ἐν Α. Παπαδοπούλου—Κεραμέως Ἑλληνικῶν κειμένων χρησίμων τῇ ἱστορίᾳ τῆς Ρωμουνίας, ἐν Eudoxiu de Hurmuzaki Documente privitoare la istoria Românilor, (Bucuresti, 1909, in f°), vol. XIII, p. 518.

2. Ἱστορία περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις πατριαρχευσάντων, διῃρημένη ἐν δώδεκα βιβλίοις, (ἐν Βουκουρεστίῳ, ͵αψιε', εἰς φύλλ.), σελ. 1171—1192.— Δοσιθέου Νοταρᾶ Παραλειπόμενα ἐκ τῆς ἱστορίας τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις πατριαρχευσάντων, ἐν Α. Παπαδοπούλου—Κεραμέως Ἀναλέκτων Ἱεροσολυμικῆς βιβλιοθήκης, (ἐν Πετρουπόλει, 1891, εἰς 8ον), τόμῳ Α, σελ. 280.

3. Πάντα τὰ ἀπὸ ἁλώσεως ἐπὶ μεμβρανῶν πατριαρχικὰ γράμματα τὰ ἐπ' αὐτῶν ἐκ μολύβδου σφραγίσματα ἀνηρτῶντο ἀπὸ μηρίνθου ἐκ κυανῶν καὶ λευκῶν νημάτων μετάξης, ἄρα τὰ χρώματα ταῦτα ἦσαν ἐθνικά; Ἐκ τοῦ δημοσιευθέντος σημειώματος περὶ τοῦ στραγγαλισμοῦ τοῦ πατριάρχου Παρθενίου ἔτει 1651 οἱ φονεῖς ἔφερον ἑλληνικὰ ἐνδύματα καὶ κυανῆν ταινίαν, ἵνα καταδειχθῇ ὅτι ὁ φόνος τοῦ πατριάρχου ἐγένετο παρὰ Ἑλλήνων. Καὶ ὁ Γιάννης Σταθᾶς ἁρματωλὸς Ὀλύμπου καὶ μετὰ ταῦτα καταδρομεὺς τὸ πλοῖον αὐτοῦ «εἶχε πανιὰ κατάμαυρα καὶ οὐρανοῦ παντιέρα», ἆρά γε ἐξ ἐθνικῶν παραδόσεων; Ἡ δὲ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

καὶ Μολδαυῶν, διότι συνενοεῖτο κατ᾽ αὐτῶν μετὰ Ἕλληνος Παυλάκι καλουμένου ἐπίσης δολοφονηθέντος ἐν τῇ ὁδῷ παρουσίᾳ τοῦ πρέσβεως (Ἰωάννου Ρουδόλφου Σμιδιτίου)· ὁ πατριάρχης ἔπεμπε τὰς ἡμέρας ταύτας δύο μητροπολίτας πρὸς τοὺς ἡγεμόνας μετὰ δώρων ὅπως ἐξιλεώσῃ αὐτούς, ἀλλ᾽ οὐκ ἦν καιρός»[1]· καὶ μηνὸς ἰουνίου ἑβδόμῃ ἐπὶ δέκα γράφει ὁ Ρενίγερος τῷ αὐτοκράτορι τάδε· «πῶς συνέλαβον τὸν πατριάρχην Παρθένιον καὶ ἐπεβίβασαν ἐπὶ πλοίου ἔγραψα τὴν ἑβδόμην καὶ εἰκοστὴν μηνὸς τελευτήσαντος. Τινὲς ὑποτίθενται ὅτι ζῇ κρυπτόμενος, ἔστιν ὅμως νεκρός, οὐχὶ μακρὰν ἀπὸ ἐντεῦθεν ἐστραγγαλίσθη καὶ μετὰ λίθων ἐβυθίσθη εἰς τὴν θάλασσαν· ὁ νῦν πατριάρχης καλεῖται Ἰωαννίκιος. Ἑκατέρων τῶν ἡγεμόνων τοὺς πράκτορας καὶ ἄλλους τῶν ἀκολούθων αὐτῶν τοὺς θανατώσαντας δικαίως ἢ ἀδίκως τὸν πατριάρχην καθεῖρξεν ὁ γιανιτσὰρ ἀγᾶς καὶ ὁ κεχαγιὰ μπέης καλοὶ φίλοι τοῦ Παρθενίου, μὴ λαβόντες μέρος εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ· ὅμως δ᾽ ἐξηγοράσαντο ἑαυτοὺς ἀντὶ ὀλίγων χρημάτων. Ἕλλην τις ὁ χείριστος ἐχθρὸς τοῦ πατριάρχου ἀπηγχονίσθη πρὸ τοῦ πατριαρχείου μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας ἀκριβῶς ἀφ᾽ οὗ ὁ Παρθένιος συνελήφθη καὶ ἐστραγγαλίσθη»[2].

Ὁ Ἰωσὴφ Χάμμερος παριστορῶν τὰ γεγονότα σημειοῦται ὅτι, μηνὸς μαΐου ἑβδόμῃ καὶ εἰκοστῇ τοῦ ἔτους 1651, ὁ πατριάρχης Παρθένιος διαβληθεὶς πρὸς τοὺς κρατοῦντας διὰ

πρώτη τῶν Ἑλλήνων ἐθνικὴ συνέλευσις ἔτει 1821 ἐν Ἐπιδαύρῳ παρεδέξατο χρώματα τῆς σημαίας τὸ κυανοῦν καὶ τὸ λευκόν, ἄρά γε ὁ πρόεδρος Ἀλέξανδρος Μαυροκορδᾶτος καὶ ὁ ἀρχιγραμματεὺς Θεόδωρος Νέγρης ἐκ παραδόσεων τῶν οἴκων αὐτῶν προὔτειναν τὰ χρώματα ταῦτα καὶ παρεδέξατο αὐτὰ ἡ ἐθνικὴ συνέλευσις διὰ ψηφίσματος μηνὸς μαΐου πεντεκαιδεκάτῃ, τοῦ ἔτους 1822 ἐν Κορίνθῳ. (Νικολάου Α. Ἀγγελίδου Ἡ ἑλληνικὴ σημαία ἱστορικὴ αὐτῆς ἐξέλιξις, (ἐν Ἀθήναις, 1909. εἰς 8ον), σελ 69—70).

2. Γραμματοφυλάκιον τοῦ ἐν Βιέννῃ βασιλικοῦ καὶ αὐτοκρατορικοῦ οἴκου. Simon Reniger an den Schmidt. Constantinopel. 27 May 1651. Turcica, Fasc. 61, c. C.

2. Γραμματοφυλάκιον τοῦ ἐν Βιέννῃ βασιλικοῦ καὶ αὐτοκρατορικοῦ οἴκου. Simon Reniger an den Schmidt. Constantlnopel, 17 Juni 1651. Turcica, Fasc. 61, c. C.— Παναγιώτου Νικουσίου πρὸς Φερδινάνδον τὸν τρίτον τὸν Γερμανῶν αὐτοκράτορα καὶ τὸν αὐτοῦ μυστικὸν σύμβουλον Ἐρρῖκον Σχλίκιον ἐπιστολαί, ἐν Πεντηκονταετηρίδος τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑλληνικοῦ φιλολογικοῦ συλλόγου, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1913—1921, εἰς 4ον), σελ. 233—234.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

σκευωρίας Παυλάκι τινὸς καλουμένου ὅτι ἐπέστελλε τοῖς Ρώσοις ἀπηγχονίσθη [1]· παρατίθεται δὲ ἐκ διηγήσεως Βενετοῦ βαΐλου ἐν Κωνσταντινουπόλει, μηνὸς σεπτεμβρίου τέσσαρες καὶ δεκάτῃ τοῦ ἔτους 1692, ἀποκειμένης ἐν τῇ ἐν Βιέννῃ δημοσίᾳ βιβλιοθήκῃ, περὶ τοῦ θανάτου τοῦ Παρθενίου τάδε· «Si è visto nel anno 1651 quel famoso patriarca nativo di Janina detto Parthenio, che sotto mano andava facento una conspirazione col Zaro di Moscovia, allora intendendosi sotto mano per mezzo di suo Wladica, e gia avea tutto approntato, se non fosse statto tradito da alcuni Greci maligni, quali inclinavano di far un altro nuovo patriarca» [2]. Ἀλλὰ ταῦτα δὲν εἶναι ἀληθῆ.

Ὁ ἀρχιδιάκονος τοῦ πατριάρχου Ἀντιοχείας Μακαρίου Στέφανος σημειοῦται ὅτι ὁ ἡγεμὼν τῆς Μολδαυίας Βασίλειος, δι' ἀπιστίαν προδοσίας ἀπέστειλε καὶ ἐφόνευσαν τὸν Παυλάκιν ὄντα καπικααγιὰ αὐτοῦ. Ὁ Ἰωσὴφ Χάμμερος ἀλλαχοῦ διηγεῖται τὰ τοῦ θανάτου τοῦ Παυλάκι ὧδε· Ὁ Παυλάκις καπικεχαγιὰς τοῦ ἡγεμόνος τῆς Μολδαυίας Βασιλείου Λουπούλου, διεπραγματεύθη τὰ τοῦ γάμου τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ παραμενούσης ἐν Κωνσταντινουπόλει μετὰ Οὔγγρου ἢ Πολωνοῦ μεγιστᾶνος, ἐπιστρέφουσα δὲ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Μολδαυίαν, ἡρπάγει παρὰ Κοζάκων· τούτου ἕνεκα ὁ Λούπουλος ἠδυνήθη διὰ πολλῶν χρημάτων νὰ ἐπιτύχῃ τὴν καταδίκην τοῦ Παυλάκι ὡς αἰτίου ταύτης, ὅμως ἠδυνήθη διὰ τοῦ κιαχαγιάμπεη προστάτου αὐτοῦ νὰ σωθῇ. Ὁ Λούπουλος προσέτι ἔμαθεν τὸν θάνατον τοῦ πατριάρχου Παρθενίου, εἰκοστῇ ἑβδόμῃ μηνὸς μαΐου τοῦ ἔτους 1651, κατηγορουμένου ὡς ἔχοντος σχέσεις μετὰ τῆς Ρωσίας οὗ ἕνεκα ἀπεβλήθη τοῦ θρόνου, ἀπηγχονίσθη καὶ ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν· οἱ δύο πράκτορες τῶν ἡγεμόνων τῆς Βλαχίας καὶ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

1. Joseph von Hammer Geschichte des osmanischen Reiches, (Pest, 1829, in 8°), Bd. V. S. 526—527.

2. Relatione di Costantinopoli, 14 Sept. 1692, παρὰ Hammer Geschichte des osmanischen Reiches, Bd. V. S. 527.

Μολδαυΐας οἱ συμμέτοχοι εἰς τὸν θάνατον τοῦ πατριάρχου ἐφυλακίσθησαν ὑπὸ τῶν γ ι α ν ι τ σ ά ρ ω ν καὶ τοῦ κ ι α χ α- γ ι ά μ π ε η καὶ μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ πατριάρχου ἀπηγχονίσθησαν [1]. Ταῦτο διηγεῖται ὁ Χάμμερος ἐπιμαρτυρόμενος τὸν Τοῦρκον ἱστορικὸν Ναϊμᾶ καὶ τοῦ Ἐγγέλου τὴν ἱστορίαν τῆς Μολδαβίας [2]· ὁ Τοῦρκος ἱστορικὸς Ναϊμᾶς [3] σημειοῦται περὶ τοῦ θανάτου τοῦ Παυλάκι τάδε. βεζύρου ὄντος τοῦ Μεχεμὲτ πασσᾶ ἦλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν ἡ Ἴδνα (ἢ Γιόδνα) καλουμένη θυγάτηρ τοῦ μπέη τῆς Πογδανίας· ὁ ἀχάριστος οὗτος (ἡγεμὼν) ἐζήτησε μετέπειτα τὴν ἐπιστροφὴν αὐτῆς, ἀλλὰ παρενέπεσον δυσχέρειαι· γενόμενος βεζύρης ὁ Μουρὰτ πασσᾶς συνεφώνησε μετὰ τοῦ Μπεκτᾶς ἀγᾶ νὰ λάβωσιν ἀπὸ Παυλάκιν τινὰ ἄπιστον διακοσίας χιλιάδας γ ρ ο σ σ ί ω ν ἵνα ἐπιτρέψωσι νὰ νυμφευθῇ ἡ κόρη τὸν βασιλέα τῆς Οὐγγαρίας (Ματζὰρ Κηραλῆ), ᾧ θὰ ἀπέστελλον τὴν κόρην· ἀποτίσας τὸ συμπεφωνημένον χρῆμα ὁ Παυλάκις ἔλαβε μετὰ τῆς κόρης τὴν εἰς Οὐγγαρίαν φέρουσαν· ἐν ᾧ δὲ ἐπορεύοντο ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ χ ά ν η τῶν Ταταρων ἐνεφανίσθη λάθρα ὁ ἐκεῖ που ἐνεδρεύων, μετὰ ἱππικοῦ τεσσαράκοντα χιλιάδων Κοζάκων χ ά τ μ α ν ο ς, ὃς λαβὼν ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ Παυλάκι τὴν κόρην ἐνυμφεύθη αὐτήν. Μαθὼν ταῦτα ὁ μπέης τῆς Πογδανίας ἀπέστειλε χρήματα εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ παρεκάλει τὸν φόνον τοῦ Παυλάκι· ἀλλ᾽ ὁ Κετχαστᾶ βέη ἔσωσεν αὐτόν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Τὰ ἱστορούμενα περὶ τοῦ θανάτου τοῦ Παυλάκι παρέχουσι δυσχερείας. Ἆρά γε ἡ θυγάτηρ τοῦ αὐθέντου τῶν Μολδαυῶν

1. Joseph von Hammer Geschichte des osmanischen Reiches, (Pest. 1829, in 8°), Bd. V, S. 526—527.

2. Τὴν ἱστορίαν τῆς Οὐγγαρίας τοῦ Ἰωάννου Ἐγγέλου, ἐν ᾗ καὶ ἡ ἱστορία τῆς Μολδαυΐας, δεν ἠδυνήθην νὰ ἴδω. Johann Christian von Engels Geschichte des ungrischen Reichs.

3. Τόμος Ε', ἔκδ. γ' (τόμ. Β'. 1147 (1734—1735) ἔκδοσις α', σελ. 44), κατὰ μετάφρασιν τοῦ ἐλλογίμου Ξενοφῶντος Σιδερίδου. Τοῦ Ναϊμᾶ ὑπάρχει ἀγγλικὴ μετάφρασις.—Naima Annals of the Turkish empire, from 1591 to 1659 of the Christian era. Tranlated from the turkish, by Charles Fraser, (London, 1832, in 4°). (τόμ. Α'), ἣν δὲν εἶδον.

Βασιλείου Λουπούλου Ἴβνα ἢ Γιόβνα ἐκρατεῖτο ὡς ὅμηρος παρὰ τοῖς Τούρκοις ἐν Κωνσταντινουπόλει, μένουσα παρὰ τῷ Παυλάκι, καπικεχαγιὰ τοῦ αὐθέντου, διὰ τὸν πατέρα Βασίλειον· καὶ ἵνα νυμφεύσῃ αὐτὴν ὁ Λούπουλος ἠναγκάσθη διὰ τοῦ Παυλάκι νὰ δεκάσῃ τὸν νέον βεζύρην Μουρὰτ πασσᾶν ὅπως ὁδηγήσῃ ὁ Παυλάκις τὴν Ἴβναν νὰ νυμφευθῇ τὸν βασιλέα τῆς Οὐγγαρίας (Ματζὰρ Κηραλῆ), ὑπὸ τὴν αἰγῖδα τοῦ χάνη τῶν Τατάρων, ἀλλὰ μαθὼν τοῦτο ὁ χάτμανος τῶν Κοζάκων ἐνεδρεύσας μετὰ ἱππέων ἀπήγαγε τὴν νύμφην ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ Παυλάκι καὶ ἐνυμφεύθη. Τὴν ἀπαγωγὴν ταύτην ὁ Λούπουλος ἐνόμισεν γενομένην τῇ συναινέσει τοῦ Παυλάκι, οὗ ἕνεκα καὶ ἐδολοφόνησεν αὐτόν. Τοιαύτην ἐξήγησιν δίδωμι εἰς τὰ τοῦ θανάτου τοῦ Παυλάκι.

Ὁ Νικόλαος Jorga ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Ρουμουνίας περὶ τοῦ Παυλάκι, παρακάμπτων τὴν ἱστορικὴν διήγησιν, σημειοῦται τάδε· οἱ ἡγεμόνες Ματθαῖος καὶ Βασίλειος εἶχον πράκτορας ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἕλληνας τὸν τζελεπὴ καὶ τὸν Παυλάκι, οἱ ἐματαίουν πάσας τὰς διαβολὰς τῶν ἀντιπάλων αὐτῶν ἐξ ὧν ὑπῆρχον πολλοί. Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τοῦ δημοφιλοῦς ἡγεμόνος τῆς Βλαχίας Ματθαίου βόδα ξένοι στρατιῶται ἐδολοφόνησαν ἰσχυρὸν Ἕλληνα, ἔχοντα ἐν χερσὶ τοὺς θησαυροὺς τῆς χώρας· σύμβουλος τοῦ ἡγεμόνος Ματθαίου ἐγένετο ὁ Κωνσταντῖνος Καντακουζηνὸς, ποστέλικος υἱὸς τοῦ Ἀνδρονίκου [1].

Ὁ Κωνσταντῖνος Καντακουζηνὸς ἐγένετο ποστέλνικος καὶ τοῦ Βλάχων ἡγεμόνος Γρηγορίου Γκίκα, ὃς πρὸ τῆς αὐτοῦ ἐπανόδου ἐκ τοῦ πρὸς τοὺς Γερμανοὺς πολέμου ἐνετείλατο τὴν εἰς Ζναγόβιον κάθειρξιν, ὅτε δὲ ἀφίκετο εἰς Βλαχίαν διέταξε τὸν θάνατον αὐτοῦ, μηνὸς δεκεμβρίου εἰκοστῇ τοῦ ἔτους ͵αχξϐʹ [2]· «δι᾽ οὗ τὸν θάνατον ἔγινε καὶ φυλλάδα διὰ

1. N. Jorga Geschichte des rûmänischen Volkes in Rahmen Senier Staat-bildûger, (Gotha. 1905, in 8° Bd. II. S. 56–57.

2. Διονυσίου Φωτεινοῦ Ἱστορία τῆς πάλαι Δακίας τὰ νῦν Τρανσυλβανίας, Βλαχίας καὶ Μολδαυίας. (ἐν Βιέννῃ, 1818, 8ον), τόμ. Β', σελ. 226 - 228.—Καισαρίου Δαπόντε Χρονογράφος, ἐν Κ. Ν. Σάθα Μεσαιωνικῆς βιβλιοθήκης, (ἐν Βενετίᾳ, 1872,

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

στίχων καὶ ἐτυπώθη εἰς Βενετίαν» περὶ ἧς οὐδὲν γινώσκω· ὁ Καισάριος Δαπόντες σημειοῦται ὅτι ἦν ἀνὴρ σοφός, ἐπιστήμων καὶ τῶν ἐπιφανῶν [1]. Δημήτριος Προκοπίου σημειοῦται περὶ αὐτοῦ τάδε· «Κωνσταντῖνος Καντακουζηνὸς ἀνὴρ ἐλλόγιμος, εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς, ἱκανὸς ἐννοῆσαι τὰ συγγράμματα καὶ τῶν θύραθεν φιλοσόφων καὶ τῶν ἱερῶν πατέρων καὶ θεολόγων τῆς ἐκκλησίας· περιηγήσατο σχεδὸν πᾶσαν τὴν Εὐρώπην» [2]. Ὅτε ἐφονεύθη ὁ Κωνσταντῖνος ἦν ἑξήκοντα καὶ πέντε ἐτῶν. Ἐκ χειρογράφου τεύχους τῆς τοῦ βρεττανικοῦ μουσείου βιβλιοθήκης ἀντέγραψα ἐπιτάφιον ἐπίγραμμα εἰς αὐτὸν ὃ παρατίθεμαι.

(Add. mss. n° 10016, fol. 94).

Ἐπιτάφιον· ἡρωελεγεῖον
εἰς Κωνσταντῖνον Καντακουζηνὸν ποστέλνικον.

Ἐνθάδε Κωνσταντῖνος ἀγνώμονι κεῖται ὀλέθρῳ,
Καντακουζηνῶν γέννα παλαιστεφέων,
εὐσεβίῃ, συνέσει τε δικαιοσύνῃ τ' ἀρεταῖς τε
εὐτεκνίῃ κτεάνοις φέρτατος εὐγενέων,
πεντάδας ἐμβιώτευσεν ἐτῶν τρισκαίδεκα, πλείους
ἄξιος ἐκτελέσας, εἰ φθόνος οὐκ ἐδάμα,

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

εἰς 8ον), τόμ. Γ', σελ. 9—10, 19·—καὶ ἐν Constantin Erbiceanu Cronicarii Greci carû aû scris despre Românî in epoca Fanariotâ, (Bucuresti, 1890, in f°), p. 11, 20.—Ἀθαν. Κομνηνοῦ Ὑψηλάντου Ἐκκλησιαστικῶν καὶ πολιτικῶν τῶν εἰς δώδεκα, τὸ δωδέκατον καὶ τὸ τελευταῖον, ἐν Ἀθαν. Παπαδοπούλου—Κεραμέως Ἑλληνικὰ κείμενα χρήσιμα τῇ ἱστορίᾳ τῆς Ρωμουνίας, ἐν Eudoxia de Hurmuzaki Documente privitoare la istoria Românilor, tom. XIII, p. 176.

1. Καισαρίου Δαπόντε Κατάλογος ἱστορικός, ἐν Κ. Ν. Σάθα, Μεσαιωνικῆς βιβλιοθήκης, τόμ. Γ', σελ. 100, 154, 160· —καὶ ἐν Constantin Erbiceanu Cronicarii Greci carû aû scris despre Românî in epoca Fanariatâ, p. 111, 168, 173.

2. Ἐπιτετμημένη ἐπαρίθμησις τῶν κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα λογίων Γραικῶν, ἐν I. Alb. Fabricii Bibliotheca Græca sive notitia scriptorum veterum Græcorum, (Hamburgi, 1808, in 4°), ed. Harles, tom. XI, p. 540· καὶ ἐν Κ. Ν. Σάθα Μεσαιωνικῆς βιβλιοθήκης, τόμ. Γ', 490.— Γεωργίου Βενδότη Προσθήκη τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας Μελετίου μητροπολίτου Ἀθηνῶν, (ἐν Βιέννῃ, 1795, εἰς 4ον), τόμ. Δ', σελ. 70.

νῦν φθίμενον κλαίουσι βροτοὶ καίτοι γε· φονῆες·
μικρὸν καὶ σὺ τάφῳ σπεῖσον, ὁδῖτα, δάκρυ [1].

(Ἐκ τῆς Νομικῆς συναγωγῆς, φύλλ. 233α—233β).

† Παρθένιος ἐλέῳ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης †.

† Ὅσα ἐκεῖνα γίνονται μεταξὺ τῆς ἀνθρωπότητος μὲ ἑκούσιον γνώμην καὶ θέλησιν, πρέπει νὰ φυλάγωνται ἀσφαλῶς, καὶ νὰ ἔχωσι τὸ ἀμετάθετον εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα, τὸ ὁποῖον καὶ οἱ θεῖοι κανόνες καὶ οἱ νόμοι οἱ ἐκκλησιαστικοί τε καὶ πολιτικοὶ τὸ θέλουσι νὰ εὑρίσκηται τοιουτοτρόπως· καὶ ἐάν τις ἀπὸ κακίας καὶ αἰσχροκερδείας καὶ ἀλαζονείας καὶ φιλαυτίας οἵῳ δήτινι τρόπῳ κινηθείη διασεῖσαί τι ἐξ αὐτῶν καὶ εἰς ἑτέραν κατάστασιν ἐπαναγαγεῖν καὶ βαλεῖν, παιδεύεσθαι ὡς εἰκός· ἐπειδὴ λοιπὸν καὶ εἰς τὰς ἡμέρας ταύτας μὲ τὸ νὰ εἶναι εἰς τὴν μεγάλην τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίαν τρεῖς διαφοραὶ καὶ νὰ τὴν συγχίζουν ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ καὶ νὰ ἀκολουθῇ ζημία τε καὶ ὄλεθρος ἐπ' αὐτὴν κατὰ τὸ ἐν ἡμῖν χρέος, ἠθελήσαμεν νὰ λύσωμεν τὰς αὐτὰς τρεῖς διαφορὰς καὶ νὰ εἰρηνεύσωμεν οὐ μόνον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ καὶ τὸν ποιμαίνοντα αὐτὴν ἀποστολικῶς τε καὶ κανονικῶς καὶ ἰθύνοντα τῇ τοῦ Χριστοῦ χάριτι παναγιώτατον ἡμῶν αὐθέντην καὶ δεσπότην τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην κύριον κὺρ Παρθένιον, ἤτοι ἡμεῖς οἱ εὑρισκόμενοι ἐν τῇ μεγαλουπόλει καὶ τῷ Γαλατᾷ ἄρχοντες καὶ κληρικοὶ καὶ λοιποὶ πρωτεύοντες πασῶν τῶν ἐνοριῶν· καὶ ἤλθομεν εἰς ἓν ἁπαξάπαντες εἰς τελείαν λύσιν καὶ διόρθωσιν τῶν ἀνωτέρω τριῶν διαφορῶν, αἱ ὁποῖαι εἰσὶν αὗται· ἡ μία ἡ ζήτησις τῶν ἄσπρων τοῦ τιμιωτάτου καὶ εὐγενεστάτου ἄρχοντος κυρίτση Παυλάκη, ἅπερ λέγει δαπανῆσαι ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ τῷ καιρῷ τῆς πατριαρχίας τοῦ κὺρ Ἰωαννικίου· ἡ δευτέρα ἡ ἀνάπαυσις τοῦ αὐτοῦ κὺρ Ἰωαννικίου· καὶ ἡ τρίτη ἡ ὁπωσδήποτε γεγονυῖα παιδεία τῶν ἀρχιερέων καὶ κληρικῶν καὶ ἄλλων· καὶ ἐλάβομεν ἐν ταῖς χερσὶν ἡμῶν γράμματα ἀδείας ἤγουν λεγόμενα κομπρομέσα, ἓν μὲν τοῦ παναγιωτάτου ἡμῶν δεσπότου καὶ ἕτερον τοῦ εὐγενεστάτου ἄρχοντος κυρίτση Παυλάκη, [τρίτον τῶν ἐντιμωτάτων ἀρχόντων τῆς Πόλεως καὶ τοῦ Γαλατᾶ καὶ

1. Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, (ἐν Θεσσαλονίκῃ, 1920, εἰς 8ον), τόμ. Δ΄, σ. 559—560.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

τῶν πρωτευόντων πασῶν τῶν ἐνοριῶν], καὶ τέταρτον καὶ τελευταῖον τῶν πανιερωτάτων μητροπολιτῶν, δηλοῦντα καὶ περιέχοντα, τό, ὃ ἂν παρ᾽ ἡμῶν θεόθεν ὁδηγουμένων ἐν καθαρᾷ συνειδήσει καὶ ἀφιλοπροσώπῳ γνώμῃ διακριθῇ εἰς τὰς αὐτὰς τρεῖς διαφορὰς τῶν ζητουμένων ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας ἄσπρων τοῦ ἄρχοντος, τῆς ἀναπαύσεως τοῦ κὺρ Ἰωαννικίου καὶ τῆς οἰκονομίας καὶ κυβερνήσεως τῶν ἐν παιδείᾳ ἐκκλησιαστικῇ ὑποπεσόντων, ἔχειν τὴν ἰσχὺν καὶ τὸ ἀμετάθετον· διὰ τοῦτο βεβαιοῦντες καὶ ἐπικυροῦντες τὴν μέλλουσαν γενέσθαι ἡμετέραν κρίσιν τε καὶ ἀπόφασιν διὰ τοῦ παρόντος συνοδικοῦ τόμου, γράφομεν καὶ λέγομεν, ὅτι ἂν ἴσως κἀνὲν ἀπὸ τῶν τεσσάρων αὐτῶν διαφόρων προσώπων δὲν στέρξῃ ἐκεῖνο ὁποῦ μὲ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ κάμνομεν, τὴν τελείαν διόρθωσιν τῶν τριῶν αὐτῶν διαφορῶν καὶ ἀπόφασιν μὲ φόβον θεοῦ καὶ ἀλήθειαν· καὶ ἐξέλθῃ καὶ ἀποσκιρτήσῃ ἐπὶ βλάβῃ καὶ ζημίᾳ τῆς μεγάλης τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας, ὄχι μοναχὰ νὰ εἶναι ὑπόδικος τῇ ἐκκλησιαστικῇ παιδείᾳ καὶ τῇ βασιλικῇ ἐξουσίᾳ ὡς ἀναπολόγητος καὶ αὐτοκατάκριτος, ἀλλὰ καὶ ὅλοι μας ὡς ἐξ ἑνὸς στόματος καὶ μιᾶς φωνῆς νὰ εἴμεστε ἐναντίοι του καὶ πολέμιοί του καὶ νὰ τὸν παιδεύωμεν μὲ κάθε λογῆς τρόπον καὶ δύναμιν κἂν βασιλικὴν κἂν ἐκκλησιαστικὴν καὶ νὰ μένῃ ἀναπολόγητος, ἀποτρόπαιος καὶ ἀπόβλητος· ἔτση γράφομεν καὶ ὑπογράφομεν ἐν τῷ παρόντι ἱερῷ κώδικι τῆς μεγάλης ἐκκλησίας οἰκειοχείρως †.

Ἐν ἔτει ,αχμθ΄, μαΐου λα΄, ἰνδικτιῶνος βας.

Ἀναγραφὴ τῶν ὑπὸ Περικλέους Γ. Ζερλέντου δημοσιευθεισῶν ἱστορικῶν μελετῶν.

Προσθῆκαι καὶ παρατηρήσεις εἰς τὰ περὶ Δανιὴλ Φιλιππίδου γραφέντα, ἐν Ἑβδομάδος, (ἐν Ἀθήναις, 1885 εἰς φύλλ.), ἔτει Β΄, σελ. 164.

Ἐγκύκλιος Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου πρὸς τοὺς νησιώτας τῶν Κυκλάδων νήσων, ἐν Ἑβδομάδος, (ἐν Ἀθήναις 1885, εἰς φύλλ.), ἔτει Β΄, σελ. 346.

Περὶ τῶν δυτικῶν κοινοτήτων καὶ ἐκκλησιῶν τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ἐν Παρνασσοῦ, (ἐν Ἀθήναις, 1885, εἰς 8ον), τόμ. Θ΄, σελ. 125—139.

Περὶ τῆς ἐν Λιβόρνῳ ἑλληνικῆς σχολῆς 1805—1837, ἐν Παρ-

2

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

νασσοῦ, (ἐν Ἀθήναις, 1885, εἰς 8ον), τόμ. Θ΄, σελ. 323—340.

Περὶ τῆς ἐν τῇ νήσῳ Νάξῳ σχολῆς τοῦ ἁγίου Γεωργίου, ἐν Παρνασσοῦ, (ἐν Ἀθήναις, 1886, εἰς 8ον), τόμ. Ι΄, σελ 18—31, 76—92.

Πειρατικὴ ἐπιδρομὴ κατὰ τῆς νήσου Ἀντιπάρου, ἐν Παρνασσοῦ, (ἐν Ἀθήναις, 1886, εἰς 8ον), τόμ. Ι΄, σελ. 374—376.

Παρθένιος Γερένης, ἐν Παρνασσοῦ, (ἐν Ἀθήναις, 1886, εἰς 8ον), τόμ. Ι΄, σελ. 451—453.

Ἐπιστολὴ τοῦ ναυάρχου Παυλούτσου πρὸς τοὺς Ὑδραίους περὶ τῆς κατὰ τὸ ἔτος 1826 ἀναγνωρίσεως τῶν ἑλληνικῶν ἀποκλεισμῶν καὶ ἀπάντησις τῶν Ὑδραίων πρὸς τὸν Παυλοῦτσον, ἐν Παρνασσοῦ, (ἐν Ἀθήναις, 1886, εἰς 8ον), τόμ. Ι΄, σ. 502-504.

Ἱστορικὰ Πάργας, ἐν Ἑβδομάδος, (ἐν Ἀθήναις, 1886, εἰς φύλλ.), ἔτει Γ΄, σελ. 333—334, 345—352.

Ἰγνατίου πρώην μὲν Ἄρτης, εἶτα δὲ Οὐγγροβλαχίας μητροπολίτου Λόγος ἐπιτάφιος εἰς τὸν στρατηγὸν Ἐμμανουὴλ Παπαδόπουλον, ἐν Παρνασσοῦ, (ἐν Ἀθήναις, 1887, εἰς 8ον), τόμ. ΙΑ΄, σελ. 201—206.

Διαμάχη τῶν ἐν Νάξῳ Καστρινῶν καὶ Νεοχωριτῶν, ἐν Παρνασσοῦ, (ἐν Ἀθήναις, 1887, εἰς 8ον), τόμ. ΙΑ΄, σελ. 408—427.

Ἐπιστολὴ τῶν ἐν Πέτᾳ ὁπλαρχηγῶν πρὸς τὸν Βονδίτσης Δανιήλ, ἐν Παρνασσοῦ, (ἐν Ἀθήναις, 1888, εἰς 8ον), τόμ. ΙΒ΄, σελ. 34—37.

Περὶ τῆς ἀνὰ τὰς Κυκλάδας σωματεμπορίας ἐπὶ Τουρκοκρατίας, ἐν Παρνασσοῦ, (ἐν Ἀθήναις, 1888, εἰς 8ον), τόμ. ΙΒ΄, σελ. 246 - 250.

Ἠπειρωτικὰ μελετήματα. Ἱστορία τοῦ Σουλίου καὶ τῆς Πάργας ὑπὸ ἔποψιν τοῦ ἀξιοπίστου ἐξεταζομένη. Ἡ ἐν Ζαλόγγῳ καταστροφή. ἐν Παρνασσοῦ, (ἐν Ἀθήναις, 1888, εἰς 8ον), τόμ. ΙΒ΄, σελ. 311—324, 366—368. Ἀνεδημοσιεύθη ἡ ἐν Ζαλόγγῳ καταστροφή, ἐν Ἑστίας, (ἐν Ἀθήναις, 1889, εἰς φύλλ.), τόμ. ΚΗ΄, σελ. 285—288.

Περὶ τοῦ ἀξιοπίστου τοῦ συναξαρίου Θεοκτίστης τῆς ὁσίας, ἐν Byzantinische Zeitschrift, (Leipzig, 1900, in 8°), Bd. X. S. 159—165.

Ἰωάννου Καρυοφύλλου Ἐφημερίδες, ἐν Δελτίου τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἑταιρείας, (ἐν Ἀθήναις, 1891, 8ον), τόμ. Γ΄, σελ. 275—315.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Περὶ τοῦ Γεωγραφικοῦ ὀνόματος Παρκιά, Παροικία, ἐν Δελτίου τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἑταιρείας, (ἐν Ἀθήναις, 1894, εἰς 8ον), τόμ. Δ', σελ. 513—518.

Παϊσίου Λιγαρίδου Ὁμολογία τῆς πίστεως κατὰ τὴν αὐτοῦ χειροτονίαν εἰς τὴν Γαζαίων ἐκκλησίαν, ἐν Δελτίου τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἑταιρείας, (ἐν Ἀθήναις, 1902, εἰς 8ον), τόμ. Ϛ', σελ. 49 - 50.

Ναξία νῆσος καὶ πόλις, ἐν Byzantinische Zeitschrift. (Leipzig, 1902, in 8⁰), Bd XI, S. 491—499.

Ἰωάννου Καρυοφύλλου πρὸς Μελέτιον Χορτάκιον καὶ τοὺς Θεσσαλονικοῖς ἐπιστολαί, ἐν Δελτίου τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἑταιρείας, (ἐν Ἀθήναις, 1902, εἰς 8ον), τόμ. Ϛ', σ. 88 —83.

Θεσσαλονικέων μητροπολῖται ἀπὸ Θεωνᾶ τοῦ ἀπὸ ἡγουμένων μέχρι Ἰωάσαφ Ἀργυροπούλου, ἐν Byzantinische Zeitschrift, (Leipzig, 1903, in 8⁰), Bd. XII, S. 131—135.

Θεωνᾶς ὁ ἀπὸ ἡγουμένων καὶ Μακάριος ὁ Ζακύνθιος ἀρχιεπίσκοποι Θεσσαλονίκης, ἐν Byzantinische Zeitschrift, (Leipzig, 1903, in 8⁰), Bd. XII, S. 254—256.

Γράμματα Φράγκων δουκῶν τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ἐν Byzantinische Zeitschrift, (Leipzig, 1904, in 8⁰), Bd. XIII, S. 136—157.

Ἐξαρχία Καβάλλας, ἐν Ἐκκλησιαστικῆς ἀληθείας, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1906, εἰς φύλλ.), ἔτει ΚϚ', σελ. 143—145.

Νεωτερισμοὶ καὶ μηχανήματα τῆς φραγκικῆς ἐκκλησίας, ἐν Ἐκκλησιαστικῆς αληθείας, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1907, εἰς φύλλ.), ἔτει ΚΖ', σελ. 393—394, 456.

Ἀδήλου πρὸς Ἄνθιμον τῶν Ἀθηναίων ἱεράρχην ἐπιστολαί, ἐν Ἐκκλησιαστικῆς ἀληθείας, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1907, εἰς φύλλ.), ἔτει ΚΖ', σελ. 538—540.

Ἀντώνιος ὁ Βυζάντιος διδάσκαλος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει μεγάλης τοῦ γένους σχολῆς, ἐν Byzantinische Zeitschrift, (Leipzig, 1907, in 8⁰). Bd. XVI, S. 241—253.

Γεωργίου ἐπισκόπου Ναξίας λόγοι δύο, ἐν Byzantinische Zeitschrift, (Leipzig, 1907, in 8⁰), Bd. XVI, S. 502—514.

Βυζαντιακὴ ἐπιγραφὴ ἐκ Νάξου, ἐν Byzantinische Zeitschrift, (Leipzig, 1907, in 8⁰), Bd. XVI, S. 285—286.

Ἡ ἐπισκοπὴ Δήλου, ἐν Ἐκκλησιαστικῆς ἀληθείας, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1908, εἰς φύλλ.) ἔτει ΚΗ', σ. 279-282, 303-305.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Σημείωμα περὶ τῆς κατὰ Λέκιεν ἐπισκοπῆς Πύλου, ἐν Ἐκκλησιαστικῆς ἀληθείας, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1910, εἰς φύλλ.), ἔτει Λ΄, σελ. 141.

Περὶ τῆς ἐν Πελοποννήσῳ κατὰ Μιχαὴλ Λέκιεν ἐπισκοπῆς Πύργου, ἐν Ἐκκλησιαστικῆς ἀληθείας, (ἐν Κωνταντινουπόλει, 1911, εἰς φύλλ.), ἔτει ΛΑ΄, σελ. 62—63.

Ἔλεγχος παριστορήσεων, ἐν Ἐκκλησιαστικῆς ἀληθείας, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1911, εἰς φύλλ.), ἔτει ΛΑ΄, σελ. 118—119.

Περὶ τριῶν ἱεραρχῶν Θεσσαλονίκης φερόντων τὸ ὄνομα Θεωνᾶς, ἐν Ἐκκλησιαστικῆς ἀληθείας, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1911, εἰς φύλλ.), ἔτει ΛΑ΄, σελ. 260—261.

Ρωμανοῦ Νικηφόρου καὶ Δανιὴλ Καστρισίου ἐπιστολαί, ἐν Βυζαντῖδος, (ἐν Ἀθήναις, 1912, εἰς 8ον), τόμ. Β΄, σελ. 281—296.

Περὶ τῶν πατριαρχικῶν γραμμάτων τῆς ἐν Παρισίοις ἐθνικῆς τῶν Γάλλων βιβλιοθήκης, ἐν Βυζαντῖδος, (ἐν Ἀθήναις, 1912, 8ον), τόμ. Β΄, σελ. 438—448.

Ἱστορικαὶ ἔρευναι περὶ τὰς ἐκκλησίας τῶν νήσων, (ἐν Ἑρμουπόλει, 1913, εἰς 8ον), τόμ. Α΄, τεῦχ. Α΄. Ἐν αὐτῷ δημοσιεύονται αἱ μελέται αἵδε·

Τάξις ἱεραρχικὴ τῶν ἐν ταῖς νήσοις ἐκκλησιῶν, σελ. 3—62.

Πατριαρχικὸν σταυροπηγιακὸν μοναστήριον τοῦ Ταξιάρχου Μιχαὴλ ἐν τῇ νήσῳ Σερίφῳ, σελ. 63—91.

Νικοδήμου ἐπισκόπου Ἀβύδου χειροτονία ἐν Νάξῳ, σ. 92-95. Ἀνεδημοσιεύθη ἐκ τοῦ Παρνασσοῦ, (ἐν Ἀθήναις, 1887, εἰς 8ον), τόμ. ΙΑ΄, σελ. 345—340.

Κοσμᾶς Καλλωνᾶς πατριαρχικὸς ἔξαρχος ἀνὰ τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ψευδεπίσκοπος Πολυφέγγους καὶ ψευδαρχιεπίσκοπος Κορίνθου, σελ. 96—100.

Οἱ ἐπὶ πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ ἀπὸ Σμύρνης ἀνὰ τὰς Κυκλάδας πατριαρχικοὶ ἔξαρχοι ἔτει 1797, σελ. 101—123.

Ἀρχιεπίσκοποι Σίφνου καὶ Μυκόνου, σελ. 124—146.

Καλλίνικος μητροπολίτης Σίφνου καὶ Μήλου, σελ 147-151.

Νικόλαος Κριτίας μέγας ἐκκλησιάρχης τῆς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας καὶ πατριαρχικὸς ἔξαρχος τῶν ἐν τῇ μητροπόλει Παροναξίας πατριαρχικῶν σταυροπηγιακῶν μοναστηρίων, σ. 152-156.

Ἱστορικὰ σημειώματα ἐκ τοῦ βραβίου τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ μοναστηρίου ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, σελ. 157—160.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

’Εν τῷ β΄, τεύχει δημοσιεύντι ἔτει 1922 ἐδημοσιεύθεισαν μελέται αἵδε.

῾Ιστορικὰ σημειώματα ἐκ τοῦ βραβίου τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ μοναστηρίου ἁγίου ’Ιωάνου Θεολόγου, σελ. 161—215. Τμῆμα αὐτῶν ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ πρώτῳ τεύχει.

῾Η νῆσος Σίφνος πατριαρχικὴ ἐξαρχία, σελ. 216—217.

’Αρχιεπίσκοποι Τήνου, σελ. 218—229.

Διορθώσεις καὶ προσθῆκαι εἰς τοὺς ἀρχιεπισκόπους Σίφνου καὶ Μυκόνου, σελ 230—235.

Μητροπολῖται Σίφνου καὶ Μήλου σελ. 235.

Οἱ ἐπὶ πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ ἀπὸ Σμύρνης ἀνὰ τὰς Κυκλάδας πατριαρχικοὶ ἔξαρχοι, σελ. 236-251.

Μητροπολῖται Ρόδου ἔτεσι 1656—1835. σελ. 252—274.

’Αζαρίας Τζιγάλας ὁ Θηραῖος, σελ. 275—289. Τυχοῦσα δευτέρων φροντίδων ἀνεδημοσιεύθη ἐκ τοῦ Παρνασσοῦ, (ἐν ’Αθήναις, 1877, εἰς 8ον), τόμ. Α΄, σελ. 893—901.

Καλλίνικος ὁ Νάξιος, σελ. 290—300. ’Ανεδημοσιεύθη ἐκ Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, (ἐν Θεσσαλονίκῃ 1920, εἰς 8ον), τόμ. Δ΄, σελ. 131—138.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Προσθῆκαι καὶ διορθώσεις εἰς τὰ ἱστορικὰ σημειώματα ἐκ τοῦ βραβίου τοῦ ἐν τῇ ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ μοναστηρίου ἁγίου ’Ιωάννου Θεολόγου, σελ. 301—306.

Διορθώσεις καὶ προσθῆκαι, σελ. 307—310.

Συνοδικὸς τόμος τοῦ πατριάρχου ’Ιωάσαφ τοῦ ἀπὸ ἱερομονάχων περὶ τῶν ἐν ἀξιώσει τῆς ἐκκλησίας τῶν Χίων, ἐν ’Αθηνᾶς, (ἐν ’Αθήναις, 1917, εἰς 8ον), τόμ. ΚΗ΄, σελ. 227—230.

Περὶ τῶν ἐν Χίῳ φροντιστηρίων, ἐν ’Αθηνᾶς, (ἐν ’Αθήναις, 1917, εἰς 8ον), τόμ. ΚΗ΄, σελ. 232—252.

Ναξίων ἐθνικά, ἐν ’Αθηνᾶς, (ἐν ’Αθήναις, 1917, εἰς 8ον), τόμ. ΚΗ΄, σελ. 297—306.

Οἱ Νικλιᾶνοι τῆς Μάνης, ἐν ’Αθηνᾶς, (ἐν ’Αθήναις, 1917, εἰς 8ον), τόμ. ΚΗ΄, σελ. 275—284.

Περὶ τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Μυκόνῳ σχολείου τοῦ ἁγίου Λουκᾶ, ἐν Φιλολογικοῦ συλλόγου Παρνασσοῦ ἐπετηρίδος, (ἐν ’Αθήναις 1918, εἰς 8ον), ἔτει ΙΓ΄, σελ. 176—194.

’Ιακώβου Κρίσπου δουκὸς τοῦ Αἰγαίου πελάγους καὶ ’Ιωαννικίου τοῦ ἀπὸ ῾Ηρακλείας γράμματα περὶ τῆς ἐν Νάξῳ μονῆς Παναγίας τῆς Δροσιανῆς, ἐν Δελτίου τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογι-

κῆς ἑταιρείας, (ἐν Ἀθήναις, 1910—1918, εἰς 8ον), τόμ. Ζ′, σελ. 427—432.

Προσκῆκαι εἰς τὰ περὶ Ἀντωνίου τοῦ Βυζαντίου, ἐν Δελτίου τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἑταιρείας, (ἐν Ἀθήναις, 1910—1918, εἰς 8ον), τόμ. Ζ′, σελ. 470—479.

Φραγκίσκου Μοροσίνου Γράμματα διατακτικὰ κατὰ τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησίας, ἐν Δελτίου τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἑταιρείας, (ἐν Ἀθήναις, 1910—1918, εἰς 8ον), τόμ. Ζ′, σ. 434-438.

Ἰακώβου δὲ Μιλλῆ μεγάλου μαγίστρου τῶν ἐν Ρόδῳ ἱπποτῶν γράμμα τοῦ ἔτους 1452, ἐν Δελτίου τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἑταιρείας, (ἐν Ἀθήναις, 1910—1918, εἰς 8ον), τόμ. Ζ′, σελ. 459—464.

Τὸ ἐν τῇ νήσῳ Ἀνάφῃ πατριαρχικὸν σταυροπηγιακὸν μοναστήριον Παναγίας τῆς Καλαμιωτίσσης, ἐν Δελτίου τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἑταιρείας, (ἐν Ἀθήναις, 1901—1918, εἰς 8ον), τόμ. Ζ′, σελ. 489—497.

Παΐσιος ὁ Παλαιῶν Πατρῶν καὶ Ἀθανάσιος Δωρόσταμος ἀρχιμανδρίτης, ἐν Δελτίου τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἑταιρείας, (ἐν Ἀθήναις, 1910—1918, εἰς 8ον), τόμ. Ζ′, σελ. 480—488.

Μεθόδιος ὁ Θεσσαλονίκης, ἐν Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, (ἐν Θεσσαλονίκῃ, 1918, εἰς 8ον), τόμ. Β′, σελ. 149—152.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Χρύσανθος ὁ Λακεδαιμονίας, ἐν Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, (ἐν Θεσσαλονίκῃ, 1919, εἰς 8ον), τόμ. Γ′. σελ. 224—229.

Τοῦ Κορωναίων κλήρου κατὰ τοῦ ἱεράρχου αὐτῶν Βησσαρίωνος γράμμα, ἐν Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, (ἐν Θεσσαλονίκῃ, 1919, εἰς 8ον), τόμ. Γ′, σελ. 403—405.

Νησιωτικὴ ἐπετηρίς, (ἐν Ἑρμουπόλει, 1918, εἰς 8ον), τόμ. Α′. Ἐν αὐτῇ ἐδημοσιεύθησαν μελέται αἵδε.

Ἐκ τῶν νησιωτικῶν Γεωγραφικά, ἱστορικά, γλωσσικά, σελ. 5—114.

Γεράσιμος ὁ ἀπὸ Τορνόβου πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, πρόεδρος τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Ἄνδρου καὶ τῆς μητροπόλεως Παποναξίας, σελ. 115—125.

Τουλιάνου Ντακορώνια αὐθέντου Σιφνίων γράμμα τοῦ ἔτους 1462, σελ. 126—132.

Ἀνασύστασις τῶν γαλλικῶν προξενίων ἐν ταῖς Κυκλάσιν ἔτει 1724, σελ. 133—136.

Ἱκετήριον γράμμα τῶν Φιλωτειτῶν πρὸς τὸν οἰκουμενικὸν πα-

τριάρχην Κοσμᾶν τὸν ἀπὸ Ἀλεξανδρείας κατὰ τοῦ τιμαριώτου αὐτῶν Χρυσάνθου Μπαρότση ἔτει 1714, σελ. 137 - 140.

Ὁ ἐν Παροικίᾳ ναὸς Παναγίας τῆς Καταπολιανῆς, σ. 140 – 151.

Παναγιώτης Νικούσιος καὶ Ἀλέξανδρος Μαυροκορδᾶτος ἄρχοντες Μυκονίων, σελ. 161—223.

Ἐπιγραφὴ φραγκικὴ ἐν Νάξῳ, σελ. 223.

Ἡ λέξις περιγάρδι ὡς γνωγραφικὸν ὄνομα, σελ. 242 - 244.

Θεοδόσιος Σκυλίτσης καὶ Κύριλλος διδάσκαλοι τῶν ἐν Χίῳ φροντιστηρίων, σελ. 245—251.

Ἰωάννης Στάης ἔξαρχος Μελετίου τοῦ Φιλαδελφείας, σ. 251-260.

Μετοίκησις Ἀλβανῶν εἰς Ἴον, σελ. 260—265.

Ροβέρτος ἰησουΐτης ἐλεγχόμενος ἐν τοῖς τοῦ ἔτει ‚αχοε΄ ἱεράρχου τῶν Χίων, σελ. 265 – 275. Ἀνεδημοσιεύθη ἐκ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἀληθείας, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1906, εἰς φύλλ.), ἔτος ΚϚ΄, σελ. 282—284, 291—292, 311—314.

Ἀρχιεπίσκοποι Καρπάθου καὶ Κάσου, σελ. 284 - 312.

Βιβλιοκρισία Τρύφωνος Εὐαγγελίδου καθηγητοῦ τοῦ ἐν Βόλῳ γυμνασίου Ἡ Μύκονος ἤτοι ἱστορία τῆς νήσου ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς μετὰ χάρτου καὶ εἰκόνων. Ἐν Ἀθήναις, 1912, (1914), σελ. α΄—δ΄, 1—290 εἰς 8ον (δραχ. 4), σελ. 312—319.

Παναγιώτου Νικουσίου πρὸς Φερδινάνδον τὸν τρίτον τὸν Γερμανῶν αὐτοκράτορα καὶ τὸν αὐτοῦ μυστικὸν σύμβουλον Ἑρρῖκον Σχλίκιον ἐπιστολαί, ἐν Πεντηκονταετηρίδος τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑλληνικοῦ φιλολογικοῦ συλλόγου, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1913—1921, εἰς 4ον), σελ. 221—263.

Ἀναγραφὴ τῶν ἐπικυρωτικῶν γραμμάτων τῶν πατριαρχικῶν σταυροπηγιακῶν μοναστηρίων τῆς πρώτης πατριαρχίας Γρηγορίου τοῦ ἀπὸ Σμύρνης, ἐν Νέου ποιμένος περιοδικοῦ θεολογικοῦ, (ἐν Κωνταντινουπόλει, 1920, εἰς 8ον), τόμ. Β΄, σελ. 239—266.

Νεόφυτος Δαμαλᾶς μητροπολίτης Θεσσαλονίκης, 1680—1686, ἐν Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, (ἐν Θεσσαλονίκῃ, 1920, εἰς 8ον), τόμ. Δ΄, σελ. 551—**562**.

Κύριλλος ὁ ἐν Θηβῶν, ἐν Ἐκκλησιαστικῆς ἀληθείας, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1920, εἰς φύλλ.), ἔτει Μ΄, σελ. 429—432.

Μητροπολῖται Ρόδου, 1522—1651, ἐν Νέου ποιμένος, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1920, εἰς 8ον), τόμ. Γ΄, σελ. 72—82.

Ἱερόθεος ὁ ἀπὸ Εὐρίπου Ἰωαννίνων καὶ ἀνασύστασις τῆς μη-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

τροπόλεως Κερκύρας, ἐν Νέου ποιμένος, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1922, εἰς 8ον), τόμ. Γ', σελ. 409—416.

Φιλόθεος ὁ Καισαρείας τῶν Καππαδοκῶν, ἐν Δελτίου τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἑταιρείας, (ἐν 'Αθήναις, 1922, εἰς 8ον), τόμ. Η', σελ. 113—115.

Θεοφάνης ὁ ἀπὸ 'Αρκαδίας Χίου, ἐν Δελτίου τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἑταιρείας, (ἐν 'Αθήναις, 1922, εἰς 8ον), τόμ. Η', σελ. 116—120.

Περὶ τῆς ἐν Λιβόρνῳ ἑλληνικῆς σχολῆς προσθῆκαι, ἐν Δελτίου τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἑταιρείας, (ἐν 'Αθήναις, 1922, εἰς 8ον), τόμ. Η', σελ. 108—112.

Μηλιγγοὶ καὶ 'Εζερῖται Σλάβοι ἐν Πελοπονήσῳ, (ἐν Ἑρμουπόλει, 1922, εἰς 8ον).

Ἡ μητρόπολις Ζαρνάτας καὶ αἱ ἐν Μάνῃ ἐπισκοπαί, (ἐν Ἑρμουπόλει, 1922, εἰς 8ον).

Ἱστορικὰ σημειώματα ἐκ τοῦ βιβλίου τῶν ἐν Νάξῳ καπουκίνων, (ἐν Ἑρμουπόλει, 1922, εἰς 8ον).

'Αρχιεπίσκοποι Σαντορίνης 1537—1814, Παναγία τῆς Γωνιᾶς τὸ καθολικὸν τῆς ἐν Θήρᾳ ἐπισκοπῆς, ποίημα ἀδήλου ποιητοῦ, (ἐν Ἑρμουπόλει, 1923, εἰς 8ον). 'Ανεδημοσιεύθη Ὁ ναὸς Παναγίας τῆς Γωνιᾶς τὸ καθολικὸν τῆς ἐπισκοπῆς Θήρας, ἐκ τῆς Νησιωτικῆς ἐπετηρίδος, (ἐν Ἑρμουπόλει, 1918, εἰς 8ον), σελ. 275—284.

'Εν δὲ τῇ ἱστορικῇ βιβλιοθήκῃ τῶν ἀπὸ ἁλώσεως χρόνων ἐδημοσιεύθησαν τεύχη τάδε.

Α' 'Αργυρὸς Βεναρδῆς ὁ 'Αθηναῖος 1659—1720, (ἐν Ἑρμουπόλει, 1921, εἰς 8ον).

Β' Ἡ ἐν Πελοποννήσῳ Ἑλληνικὴ ἐκκλησία ἐπὶ Ἑνετῶν, (ἐν Ἑρμουπόλει, 19–1, εἰς 8ον).

Γ' Συνθήκη Ἑπτανησίων καὶ 'Αλῆ πασσᾶ ἔτει 1803, (ἐν Ἑρμουπόλει, 1921, εἰς 8ον).

Δ' Ἡ πρώτη πατριαρχία τοῦ Κυρίλλου Λουκάρεως, ὁ θάνατος τοῦ πατριάρχου Τιμοθέου καὶ 'Ιωάννου Θαλασσινοῦ ἀναγραφὴ τῶν πατριαρχῶν ἔτεσι 1612-1707, (ἐν Ἑρμουπόλει, 1821, εἰς 8ον).

Ε' Ἡ μητρόπολις 'Αμυκλῶν καὶ Τριπολιτσᾶς καὶ αἱ ἐπισκοπαὶ Πίσσης, 'Εζερῶν, Βελιγόστιδος, (ἐν Ἑρμουπόλει 1891, εἰς 8ον). Ἡ ἐπισκοπὴ Βελιγόστιδος ἀνεδημοσιεύθη ἐκ Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, (ἐν Θεσσαλονίκῃ, 1918, εἰς 8ον), τόμ. Β', σ. 221—223.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
007000051007

Ϛ΄ Μακαρίου Καλογερᾶ πρὸς Νεόφυτον τὸν πρώην Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης ἐπιστολή, (ἐν Ἑρμουπόλει, 1921, εἰς 8ον).

Ζ΄ Σημειώματα περὶ Ἑλλήνων ἐκ τῶν Μαρτίνου Κρουσίου Σουηκικῶν χρονικῶν, (ἐν Ἑρμουπόλει, 1922, εἰς 8ον).

Η΄ Μητρόπολις Χριστιανουπόλεως, Ἄργους καὶ Ναυπλίας, (ἐν Ἑρμουπόλει, 1922, εἰς 8ον). Ἀνεδημοσιεύθη τὸ γράμμα δι᾿ οὗ ἀνασυνεστάθη ἡ μητρόπολις Ἄργους καὶ Ναυπλίας ἐκ τῆς Ἀθηνᾶς, (ἐν Ἀθήναις, 1916, εἰς 8ον), τόμ. ΚΖ΄, σελ. 202—207.

Θ΄ Παυλάκις Κριτόπουλος, (ἐν Ἑρμουπόλει, 1923, εἰς 8ον). Ἀνεδημοσιεύθη τὸ εἰς Κωνσταντῖνον Κανταχουζηνὸν ἐπίγραμμα ἐκ Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, (ἐν Θεσσαλονίκῃ, (1920, εἰς 8ον), τόμ. Δ΄, σελ. 559—560.

Τὸ παρὸν τεῦχος τιμᾶται Δρ. 10.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ